

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	1 беттің 31 Стр. 1 из 31

БЕКІТЕМІН

М. Қозыбаев атындағы

СҚМУ ректорының м.а.

Е. Исакаев

« 9 » наурыз 20 19 ж

М. ҚОЗЫБАЕВ АТЫНДАҒЫ СҚМУ ЭТИКАЛЫҚ КОДЕКСІ

КІРІСПЕ

Көпғасырлық тарих барысында университеттер тек білім беру мен зерттеу қызметін ғана емес, студенттердің мәдени және азаматтық тәрбиесінен білім алу процесін бөлмей, біртұтас философия аясында дүниетанымды қалыптастыру мен маманданған даярлық бірлігін сақтай отырып этикалық нормалар мен құндылықтарды дамыту мен таратуды өз миссиялары ретінде санады.

Қазіргі білім беру кеңістігі университеттердің әртүрлілігімен сипатталады, бірақ олардың мәні біртұтас болып қалады: олар зияткерлік элитаның ақыл-ойын қалыптастырады және біріктіреді, интеллигенция қатарын сақтайды және кеңейтеді, қоғамның жасампаз күштерін нығайтады және дамытады.

Жаһандану жағдайында өзекті демократиялық және әлеуметтік құндылықтардың жолсерігі ретінде университеттердің маңызы өсуде, соның ішінде – өзін-өзі көрсету және бірлестіктер еркіндігі, қол жеткізу теңдігі, қоғам алдындағы жауапкершілік, заң билігі, ақиқат үшін ақиқатқа ұмтылу, жоғары білім беруде сыбайлас жемқорлықты қабылдамау және қарсы тұру.

Жоғары білімнің осы құндылықтарына қосылып, университет миссиясын қолдап және өзінің бар күшін оның жүзеге асыруына бағыттай отырып, М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университетінің академиялық қоғамдастығының мүшелері Этикалық кодексті институционалдық және корпоративтік мәдениеттің, сондай-ақ сапа мәдениетінің ажырамас бөлігі ретінде қабылдау қажеттілігін мойындайды.

Этикалық кодекстің қолданылу саласы:

- 1) Мақалалардан тұратын осы нормативтік құжат «Солтүстік Қазақстан мемлекеттік университеті» ШЖҚ-дағы РМК-да моральдық-этикалық принциптерді, нормаларды, мінез-құлық және іскерлік қарым-қатынас ережелерін қамтиды. (бұдан әрі - университет).
- 2) Бұл Кодекс білім алушыларға, профессорлық-оқытушылық құрамға және университет қызметкерлеріне (бұдан әрі – академиялық қоғамдастықтың мүшелеріне) арналған.
- 3) Этикалық кодекс университеттің академиялық мәдениетін қалыптастыруға, академиялық қауымдастық мүшелерінің арасында Университеттің тиімді білім беру қызметіне және перспективалық дамуына ықпал ететін өзара сыйластық пен сенім атмосферасын құруға бағытталған.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	2 беттің 31 Стр. 2 из 31

- 4) Академиялық қауымдастық мүшелерінің өз міндеттерін орындағаны және университет миссиясын іске асырудағы рөлі үшін жеке жауапкершілігін арттыру. Бұл Кодекс университеттің ішкі құжаты болып табылады, әр адам үшін қол жетімді және университеттің ашықтығы принципі болып табылады.
- 5) Академиялық қоғамдастықтың әрбір мүшесі жұмысқа немесе оқуға түсу кезінде бұл Кодекспен таныстырылуы тиіс.

1. ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Төменде осы Кодексте жиі қолданылатын немесе ең маңызды терминдер:

Академиялық адалдық	Оқуда жазбаша жұмыстарды орындау кезінде (бақылау, курстық, эссе, дипломдық, диссертациялар), зерттеу, презентациялар, сондай-ақ оқу жетістіктерін бағалауда жеке адалдықты дамытуға бағытталған принциптер мен құндылықтардың жиынтығы.
Академиялық қауымдастық мүшелері	Білім алушылар (студенттер, магистранттар, докторанттар), профессор-оқытушылар құрамы және университет қызметкерлері.
Бедел	Университеттің ішкі (қызметкерлердің санасында бар) және сыртқы (тұтынушылардың, билік органдары мен азаматтық қоғам субъектілерінің санасында бар) бейнесі.
Корпоративтік мәдениет	Университеттің алдына қойған мақсаттарына жету үшін топтарды және жеке тұлғаларды біріктіру тәсілін анықтайтын нормалар, құндылықтар, нанымдар, мінез-құлық үлгілерінің жиынтығы. Ол сыртқы ортаның өзгерістеріне және студенттік ұжымның ішкі интеграциясына бейімделуге, мәдени және жан-жақты дамыған тұлғаны тәрбиелеу үшін қажет.
Корпоративтік стиль	Университеттің корпоративтік стилі корпоративтік мәдениеттің негізгі принциптеріне сәйкес миссиялар, стратегиялық мақсаттар мен міндеттер негізінде қалыптасады. Корпоративтік стильдің сыртқы белгілері жоо-ның корпоративтік нышандарында (университет мөрі, хаттың фирмалық бланкісі, елтаңба, гимн және басқа да элементтер) жоо объектілері мен субъектілерін визуалды қабылдау (ғимараттар, құрылыстар, корпоративтік БАҚ, web-сайттар, Internet, жарияланымдар мен ақпараттық хабарламалар) және оның қызметкерлерімен көрінеді.
Миссия	Философия және мақсат, жоо-ның өзге білім беру ошақтарынан айырмашылығы айқын көрінетін жоо-ның жұмыс атқару мәні; университеттің не үшін және қандай мақсатта қызмет атқаратындығы туралы қалыптасқан тұжырым.
Мүдделер қақтығысы	Тұтастай алғанда ұжымның мүдделері мен корпоративтік қатынастарға қатысатын жеке субъектінің немесе субъектілер тобының мүдделері арасындағы таңдау жағдайы.
Стейкхолдер	Университет қызметінің нәтижелеріне мүдделі тұлға (немесе тұлғалар тобы). Университет ішкі стейкхолдерлерге білім беру бағдарламаларының барлық деңгейлері бойынша білім

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	3 беттің 31 Стр. 3 из 31

алушыларды, профессорлық-оқытушы құрамды және қызметкерлерді жатқызады. Университет сыртқы стейкхолдерлерге түлектерді, жұмыс берушілерді, заңнамалық және уәкілетті органдарды, серіктестерді жатқызады.

Іскерлік этика Университет қызметкерлері өз қызметінде басшылыққа алатын этикалық нормалар мен қағидаттардың жиынтығы.

Іскерлік этикет Іскерлік хат алмасу, іскерлік қарым-қатынас, жұмысқа қабылдау, басшылыққа өтініш айту секілді әр түрлі іскерлік жағдайлар кезіндегі тәртіптің регламенттелген ережелер жүйесін қамтитын, университет қызметкерлерінің мінез-құлық тәртібі.

2. ҚАҒИДАЛАР МЕН ҚҰНДЫЛЫҚТАР

1. б. Университет өз қабырғасында кез келген қызметті жүзеге асыру кезінде жалпыадамзаттық құндылықтардың басымдығын тануды қамтамасыз етеді.
2. б. Академиялық қоғамдастық мүшелері ұлттық, нәсілдік, жыныстық немесе өзге белгілеріне қарамастан басқа адамдардың құқықтары мен қадір-қасиетін құрметтейді және қорғайды.
3. б. Университет студенттер, профессорлық-оқытушы құрам, қызметкерлер, түлектер арасында оқу, ынтымақтастық, шығармашылық, өзара сыйластық, толеранттылық пен сыпайлықты дамыту үшін академиялық ортаның дамуын қамтамасыз етеді.
4. б. Университет оқыту және тәрбиелеу процесінде жеке тұлғаның мүдделерін бұзатын және қоғамның қазіргі моральдық-адамгершілік нормаларына қайшы келетін құралдарға жүгінуіне жол бермейді.
5. б. Университет қандай да бір тұлғаға қатысты физикалық немесе эмоциялық зорлық-зомбылықты, қудалауды және оның физикалық немесе зияткерлік меншігіндегі құқықтарын шектеуді қабылдамайды.
6. б. Академиялық қауымдастық мүшелері университет пен қазақстандық қоғам дәстүрлерінің сабақтастығы мен адалдығын сақтайды.
7. б. Корпоративтік патриотизм, университетке берілгендік, оның мүдделерін және жоғары беделін қорғау академиялық қауымдастық мүшелері үшін негізгі құндылықтар болып табылады.
8. б. Университет тұтастықты, әртүрлілікті, қадір-құрметті, сұраныс пен пікір білдіру бостандығын, сенімді, адал ниеттілікті, адалдықты және әділдікті бағалайды және осы құндылықтарды өзінің білім беру, зерттеу және іскерлік тәжірибесіне біріктіруге ұмтылады.
9. б. Академиялық қоғамдастықтың барлық мүшелері Кодекстің қағидаттары мен ережелерін қолдауға жауапты болады.

3. УНИВЕРСИТЕТТІҢ КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРМАСЫ

10. б. Университет қолданыстағы заңнамаға сәйкес Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігіне қатаң және уақтылы есеп беруді көздейді.
11. б. Университет өз қызметіне қатысты барлық маңызды фактілер туралы шынайы

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	4 беттің 31 Стр. 4 из 31

ақпараттың уақытылы ұсынылуын қамтамасыз етеді. Университеттің іскерлік беделінің жоғары деңгейіне ішкі ақпараттың құпиялылығын қамтамасыз ету, оны университеттің немесе оның ұжымының жеке мүшелерінің беделіне зиян келтіруде пайдаланбау ықпал етеді.

12. б. Университет қолданыстағы заңнамада көзделген барлық мүдделі тұлғалардың құқықтарын мойындайды және өзінің дамуы мен қаржылық тұрақтылығын қамтамасыз ету мақсатында осындай тұлғалармен ынтымақтастыққа ұмтылады.
13. б. М. Қозыбаев атындағы СҚМУ ұжымы өзін лайықты бағалайды, өзінің күшті және әлсіз жақтарын анықтай алады, жеке және ұжымдық білім мен дағдыларды жетілдіруді қалайды.
14. б. М. Қозыбаев атындағы СҚМУ ұжымы өз мамандығын жетік білуге, міндеттерге жауапкершілікпен және адал қарауға, қойылған міндеттерді сапалы және уақтылы орындауға, кәсіби деңгейін жетілдіруге кепілдік береді.
15. б. Университет обеспечивает непрерывное движение вперед, создание условий для развития талантов и способностей членов академического сообщества. Университет таланттардың жетіліп, ұжым мүшелерінің біліктіліктерін шыңдау үшін жағдайды жасап отырады.
16. б. Университет адами, зияткерлік, материалдық және қаржылық ресурстарды оңтайлы пайдаланған жағдайда барынша нәтижелерге жетеді.
17. б. Университеттің беделі мен имиджі жоғары оқу орындарының дәстүрлерін сақтау және дамыту, үздік тәжірибені иелену мен оны білім, ғылым және мәдениет орталығы ретінде университеттің даму бағытын анықтайтын жаңа идеялармен байыту жолы арқылы қолдау табуда.
18. б. Академиялық қауымдастықтың мүшелері аға ұрпаққа құрмет көрсетуді, оның еңбегін мойындауды, дәстүрлерді сақтауды және көбейтуді, университеттің еңбек сіңірген қызметкерлеріне құрмет көрсетуді және мадақтауды танытады.
19. б. Университет қызметкерлердің материалдық және материалдық емес сыйақысының тиімді жүйесін құруға ұмтылады.
20. б. Ұжымның алдына қойған мақсаттарына әзірленген және өзінің тиімділігін дәлелдеген идеялар, құндылықтар, нанымдар негізінде және әркімнің күш-жігерін ерікті біріктіру жолымен қол жеткізіледі. Ұжымдағы қарым-қатынас өзара түсіністік, қолдау, көмек, ынтымақтастық негізінде құрылады.

4. СТЕЙКХОЛДЕРЛЕРМЕН ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

21. б. Университеттің стейкхолдерлермен қарым-қатынасының басты қағидасы – жауапкершілік және адалдық. Университет уақытында және толық көлемде жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары деңгейінде білім беру қызметтерін ұсынады.
22. б. Университет жоғары іскерлік беделге қолдау көрсетіп, шарттық міндеттемелерді қатаң сақтайды.
23. б. Университет өз қызметі туралы, соның ішінде білім беру бағдарламаларын іске асыру туралы ақпаратты жариялайды. Жұртшылыққа ұсынылатын ақпарат анық, дәл, объективті, өзекті және қолжетімді болып табылады.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	5 беттің 31 Стр. 5 из 31

24. б. Жоғары сапалы қызметтерді ұсына отырып, университет барлық мүдделі тұлғалармен жемісті ынтымақтастықты дамытуға ұмтылады.
25. б. Университет жоспардың негізінде білім беру қызметінің сапасын және өз қызметін жетілдіру мәселелері бойынша мүдделі тұлғалар арасында сауалнама жүргізу мен пікірді анықтау жұмыстарын жүргізеді.

5. АКАДЕМИЯЛЫҚ ҚОҒАМДАСТЫҚ МҮШЕЛЕРІНІҢ АРАСЫНДАҒЫ ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

26. б. Академиялық қоғамдастық мүшелері қарым-қатынасты адалдық, жауапкершілік қағидаттарында құрады: өзге тұлғаларға дәрежелік көрсетуге, ар-ожданына және абыройына нұқсан келтіруге, оларға моральдық немесе материалдық зиян келтіруге, құқыққа қарсы іс-әрекеттер жасауға жол берілмейді.
27. б. Әр түрлі құрылымдық бөлімшелер қызметкерлерінің өзара қарым-қатынасының әртүрлі формалары құпталады: жұмыс мәселелерін бірлесіп талқылау және шешу, жобаларды орындау, жұмыс топтарын құру, бірлескен жұмыс тың нәтижелерін талдау .
28. б. Жұмыс процесінде туындайтын қиын мәселелерді шешу кезінде академиялық қоғамдастық мүшелері бірінші кезекте әділдік, ізгілік қағидаттарын, осы Кодекстің ережелерін, қолданыстағы заңнаманы және азаматтық құқықтарды қорғайтын құжаттарда көрсетілген басқа да ережелерді басшылыққа алады.
29. б. Университетте тұлғаның қадір-қасиетін кемсітудің кез келген әдістеріне тыйым салынады. Барлық қызметкерлер басшылыққа алатын негізгі қағидаттар – іскерлік этикаға негізделген өзара құрмет, ұжым мүшелері арасындағы қарым-қатынаста әділдік пен адалдық.
30. б. Университет Академиялық адалдық мәдениетін университет қауымдастығында қалыптастыруды қамтамасыз етеді. Академиялық адалдық қағидалары, университеттік қауымдастық мүшелерінің құқықтары мен міндеттері, академиялық адалдықты бұзу түрлері және оларды жасаған жағдайда әкімшілік шараларды қабылдау тәртібі М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Академиялық адалдық ережелерінде белгіленген.

6. УНИВЕРСИТЕТ БАСШЫЛЫҒЫ, ҚЫЗМЕТКЕРЛЕР МЕН БІЛІМ АЛУШЫЛАР АРАСЫНДАҒЫ ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

31. б. Басшылар мен бағыныштылар арасында конструктивті кәсіби қарым-қатынас жасау ЖОО-ның тиімді жұмыс істеуі үшін және оның болашақ дамуы үшін қажет.
32. б. Университет қызметкерлермен ұзақ мерзімді қызметтестік, өзара міндеттемелерді құрметтеу және нақты орындау қағидаттары негізінде қарым-қатынас жасайды. Университет басшылығы мен қызметкерлер өз қызметін атқарған кезде еңбек шартында көрсетілген барлық талаптарды ескеруге міндетті.
33. б. Жұмыс мәселелері бойынша басшылық пен бағыныштылардың қарым-қатынас жасау кезінде, кез келген тараптан қысым жасауға, сондай-ақ қолданыстағы заңнамаға және университеттің ішкі регламентіне, әділдік қағидаттарына және

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	6 беттің 31 Стр. 6 из 31

университет мүдделеріне сәйкес келмейтін шешімдерді әзірлеуге жол берілмейді.

34. б. Бірдей лауазымдық деңгейдегі қызметкерлер арасында туындаған мәселелерді жұмыс тәртібімен шешуге жол беріледі, егер бұл жұмысқа неғұрлым тиімді ықпал ететін болса. Басшылықты тартпай бірдей деңгейдегі қызметкерлердің ағымдағы мәселелерін шешу құпталады (олардың құзыреті шегінде).
35. б. Басшылық адами ресурстарды табысты қызметтің және тұрақты жетілдіру көзі ретінде қарастырады. Қызметкерлердің жеке мүдделері мен олардың басымдық беретін құндылықтары ескеріледі, қызметкердің потенциалын дамытуға, оның әлеуметтік кепілдіктерін қамтамасыз етуге көңіл бөлінеді.
36. б. Университеттің барлық оқытушылары мен қызметкерлері меритократия қағидатына сәйкес мансаптық өсу саласында тең мүмкіндіктерге ие.
37. б. Университет ұжымы мен басшылығы әр оқытушы мен қызметкердің жеке ерекшеліктеріне назар аударады. Барлық оқытушылар мен қызметкерлер университетте жұмыс уақытының ұзақтығына, жұмыстың орындалу сапасына байланысты көтермелеу жүйесіне сәйкес жалақыға ынталандыратын үстемеақыларға құқылы.
38. б. Университет академиялық қауымдастықтың барлық мүшелеріне үкіметтік марапаттарға, ҚР БҒМ марапаттарына, түлектер Ассоциациясына, жоғары тұрған облыстық ұйымдарға, университет басшылығымен және қоғамдық ұйымдарымен марапаттауға, әр түрлі конкурстарға қатысуға мүмкіндік береді
39. б. Университет академиялық қауымдастықтың барлық мүшелеріне корпоративтік марапаттарға және ерекшеліктерге ие болуға мүмкіндік береді:
 - «М. Қозыбаев атындағы СҚМУ» Үлкен Алтын медалі;
 - «Академик Манаш Козыбаев» медалі;
 - құрмет грамотасы;
 - алғыс хат;
 - М. Қозыбаев атындағы СҚМУ құрметті профессоры.
40. б. Университет академиялық қауымдастықтың барлық мүшелеріне біліктілікті арттыру жүйесі арқылы кәсіби дайындық деңгейін арттыруға; ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізу кезінде университеттің кітапхана қорын, кабинеттер мен зертханалардың оқу-әдістемелік жабдықтарын пайдалануға; ғылыми, практикалық, әдістемелік конференцияларға, конкурстарға қатысуға, өз жұмыстарын жариялауға, соның ішінде университет басылымдарына ұсынуға мүмкіндік береді.
41. б. Оқытушылар мен қызметкерлер университет дамуының мақсаттары мен міндеттеріне және оның зияткерлік меншігінің басымдықтарын сақтай отырып, білім және зерттеу нәтижелерімен алмасуға ықпал етеді.
42. б. Академиялық ар-намыс ортасын құру үшін, университет академиялық қауымдастықтың барлық мүшелеріне жеке немесе өкілетті тұлғалар (Ғылыми кеңес мүшелері, ректорат және т.б.) арқылы университет қызметінің маңызды мәселелерін талқылауға және шешуге қатысуға, университет қызметін жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізуге мүмкіндік береді.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	7 беттің 31 Стр. 7 из 31

43. б. Академиялық қауымдастық мүшелері университет мүддесіне, оның беделіне нұқсан келтіретін іс-әрекеттер жасамайды, олардың абыройы мен беделіне нұқсан келтіретін кез келген іс-әрекеттердің жолын кеседі, университет мүдделері мен іскерлік беделіне нұқсан келтіретін ешқашан кез келген ақпаратты қолданбайды.
44. б. Университет академиялық қауымдастықтың барлық мүшелеріне құқық қорғау органдарында, сот органдарында, егер ол үшін негіз болса, өзінің ар-намысын, қадір-қасиетін және кәсіби құзыреттілігін қорғауға мүмкіндік береді.
45. б. Академиялық қауымдастық мүшелері тұлғалық сипаттамаларға қол жеткізуге ұмтылуы тиіс:
- кәсіби құзыреттілік пен кәсіби шеберлікті жетілдіруде үнемі жұмыс істейтін өз ісінің кәсіпқойлары;
 - қызметтік міндеттерді орындауға жауапты және адал қарау, еңбек және оқу тәртібі талаптарын сақтау үлгісі;
 - жоғары мәдениетті, ақылақ пен адамгершілікті, Академиялық адалдық пен парасаттылықты тасушылар;
 - ұжымдағы шынайы адамгершілік ахуалын жасаушылар, тәртіпсіздік, мәдениетсіздік және жауапсыздық көріністерінің бірбеткей қарсыластары;
 - өз мамандығының патриоттары, оның құндылықтары мен қағидаларын сақтап қалу;
 - ұлттық жоғары білім беру жүйесінің ең үздік дәстүрлерін көбейтуге және оның бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз етуге жеке үлес қосуға ұмтылатын өкілдері.

7. ОҚЫТУШЫЛАР МЕН БІЛІМ АЛУШЫЛАР АРАСЫНДАҒЫ ӨЗАРА ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

46. б. Оқытушылар мен білім алушылар академиялық ынтымақтастық пен ашықтық қағидаттарында өзара қарым-қатынас жасайды, өйткені академиялық емес сипаттағы міндеттемелермен байланыстылық мүдделер қақтығысына себеп болуы мүмкін.
47. б. Оқытушылар білім алушылардың білімін, шеберліктері мен қабілеттерін адал және курс бағдарламасында белгіленген өлшемдерге негіздеп әділ бағалауы тиіс.
48. б. Оқытушыларға білім алушылар туралы құпия ақпаратты жариялауға тыйым салынады.
49. б. Білім беру үрдісі шеңберінде оқытушылар мен білім алушылардың өзара қарым-қатынасы М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Академиялық саясатымен және М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Академиялық адалдық ережелерімен реттеледі.
50. б. Білім алушылар волонтерлік қозғалысқа қатысуға құқылы. Университет оқытушылары растайтын құжаттар болған жағдайда, волонтерлік қызметті жүзеге асыру себебі бойынша жіберілген сабақтар үшін баллдарды пысықтауға кедергі келтірмеуі тиіс. Баллдарды жетілдіру М. Қозыбаев атындағы СҚМУ академиялық саясатының 3.14 т. сәйкес жүзеге асырылады.
51. б. Оқу үдерісіндегі өзара қарым-қатынастың тиімділігі үшін білім алушы:

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	8 беттің 31 Стр. 8 из 31

- кәсіби білімнің, біліктіліктің және құзыреттіліктің сапалы негіздерін алуға ұмтылуға;
- академиялық ар-намыс қағидалары мен қағидаларын сақтауға;
- сабаққа қатаң белгіленген уақытта келуге;
- кестеге сәйкес күн сайын барлық оқу сабақтарына қатысуға;
- теориялық және практикалық сабақтар, мәдени-көпшілік іс-шаралар өткізу кезінде ұялы телефонды қолданбауға;
- сыртқы киім мен бас киімді киім ілетін орынға тапсыруға;
- қоғамдық және жеке гигиена ережелерін сақтауға;
- еңбекті қорғау және өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтауға міндетті.

8. СЫРТҚЫ ҚҰРЫЛЫМДАРМЕН ЖӘНЕ БҰҚАРАЛЫҚ АҚПАРАТ ҚҰРАЛДАРЫМЕН ҚАРЫМ-ҚАТЫНАС

52. б. Университет өз қызметінде білім беру және ғылыми мекемелермен, қоғамдық ұйымдармен, мемлекеттік және коммерциялық құрылымдармен қызмет істеп келеді.
53. б. Университет сыртқы құрылымдармен қарым-қатынаста келесі қағидаттарды басшылыққа алады:
- өз міндеттемелерін орындау кезіндегі жауапкершілік және жүйелілік;
 - этикалық нормаларды ұстану;
 - қарым-қатынастағы адалдылық;
 - іскерлік этиканың жоғары стандарттарын қолдау;
 - ұсынылатын ақпараттың шынайылығы;
 - ақпараттық айқындылық және ашықтық;
 - келіспеушіліктер мен даулар туындаған жағдайда ымыраға келу.
54. б. Университет бұқаралық ақпарат құралдарымен ашық және адал қарым-қатынасты қолдайды, оларға өз қызметі туралы ақпарат береді.
55. б. Университет қандай ақпараттың құпия екенін нақты регламенттейді.
56. б. Белгіленген тәртіппен бұқаралық ақпарат құралдарына мәліметтер беретін академиялық қоғамдастықтың мүшелері, олардың ақиқаттығы және ондағы қызметтік және коммерциялық құпияны құрайтын мәліметтердің, сондай-ақ құпия сипаттағы мәліметтердің болмауы үшін дербес жауапты болады.
57. б. Бұқаралық ақпарат құралдарымен өзара әрекеттестікте университет оқытушылары мен қызметкерлері:
- университет мүддесінде әрекет етеді, оның беделін қолдайды, оның мүдделеріне зиян келтіретін іс-әрекеттер жасамайды;
 - өзінің қызметтік міндеттерін орындау барысында алынған ақпаратты басқа мақсатта қолдануға жол бермейді;
 - дәйексіз немесе құпия ақпаратты таратуға жол бермейді.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	9 беттің 31 Стр. 9 из 31

58. б. Университет қызметі туралы ақпаратты таратудың негізгі қағидаттары М. Қозыбаев атындағы СҚМУ-дың беделін көтеру және корпоративтік беделін нығайту жөніндегі саясатта айқындалған.

9. ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ҚЫЗМЕТІНІҢ ЭТИКАСЫ

59. б. Университет зерттеу және академиялық еркіндікті, жеке қол сұқпаушылықты және зерттеудің адалдығын ұсынады.
60. б. Ғылыми-зерттеу қызметі зияткерлік және шығармашылық өзін-өзі көрсетуге, өзара сенімге, білім беру процесінің барлық қатысушылары арасында ашық ақпарат алмасуға, авторлықты құрметтеуге, басқа ғалымдардың жетістіктерін дұрыс пайдалануға негізделген.
61. б. Университет жас ғалымдарды оқытуға және қолдауға ерекше көңіл бөледі, ғылыми-зерттеу жұмыстарына басшылық жасайды және қажетті жағдай жасайды.
62. б. Зерттеуші нақты ғылыми салаларға қолданылатын халықаралық танылған этикалық ережелер мен стандарттарды сақтайды және ұстанады.
63. б. Зерттеуші М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Академиялық адалдық ережелерін сақтайды.
64. б. Зерттеуші медициналық-биологиялық, әлеуметтік және өзге де зерттеулер жүргізу кезінде сыналусылардың құқықтарын қорғауға арналған ережелерді сақтайды.
65. б. Зерттеуші адамдарға, жануарларға және қоршаған ортаға зерттеулердің қолайсыз әсерін барынша азайтуға ұмтылады, биоэтика және экология қағидаттарын ұстанады.
66. б. Зерттеуші басқа біреудің зияткерлік меншігін иемденуге жол бермейді.

10. САЯСИ ЖӘНЕ ДІНИ ҚЫЗМЕТІНІҢ ЭТИКАСЫ

67. б. Университет қандай да бір діни қозғалыстардың мүддесін жақтамайды. Сонымен қатар оқу орнына және оның қызметкерлеріне қауіп төндіретін мәселелер бойынша пікірталастарға қатысу құқығын өзіне қалдырады.
68. б. Саяси партиялар мен діни бірлестіктердің қызметіне қатысатын академиялық қоғамдастықтың мүшелері тек бос уақытында және университет өкілдері ретінде емес, тек жеке тұлғалар ретінде әрекет ете алады.
69. б. Академиялық қоғамдастық мүшелерінің саяси және діни қызметі Қазақстан Республикасының қолданыстағы заңнамасына қайшы келмеуі тиіс.
70. б. Университет қандай да бір дінге тиістілігін көрсететін киім мен атрибутиканы құптамайды.

11. САПА МӘДЕНИЕТІ

71. б. Университет білім беру бағдарламаларының сапасын үнемі арттыру және үздіксіз жетілдіру мәдениетін дамыту үшін қажетті ұйымдастырушылық құрылым, ішкі құжаттар, көрсеткіштер, процестер мен ресурстардың жиынтығы

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	10 беттің 31 Стр. 10 из 31

ретінде сапа мәдениетін қалыптастыру мен дамытуды қамтамасыз етеді.

72. б. М. Қозыбаев атындағы СҚМУ-да үздіксіз жетілдіру мәдениетін дамыту және сапасын қамтамасыз ету бойынша негізгі қағидаттар мен негізгі механизмдер Сапаны ішкі қамтамасыз ету саясаты мен Стандарттарында белгіленген.

12. КОРПОРАТИВТІК ЭТИКА

73. б. Корпоративтік этика академиялық қауымдастық мүшелерін бірыңғай әлеуметтік организмге біріктіретін негізгі элемент болып табылады. Қызметтің адамгершілік бағдарларын нақты түсіну барлық бөлімшелердің үйлесімді жұмысы үшін қажет. Жоғары этикалық стандарттарды ұстану, ұжымда және сыртқы серіктестермен, қоғаммен және мемлекетпен қарым-қатынаста сенімді сақтауға және нығайтуға көмектеседі.

12.1. Жиналыстар мен кеңестердегі тәртіп

74. б. Университет алқалы шешімдер қабылдау үшін қажетті ынтымақтастықтың негізгі нысандары ретінде жиналыстар мен мәжілістерді белгілейді.
75. б. Өнімді ынтымақтастықтың негізі – жиналыстарды өткізудің барынша тиімділігі, бөлінген уақытты тиімді пайдалану, этикалық нормаларды сақтау болып табылады.
76. б. Академиялық қауымдастық мүшелеріне жиналыс пен кеңестерде іскерлік этикеттің келесі нормалары мен ережелерін сақтау қажет:
- күн тәртібімен алдын ала танысу;
 - кешіпеу;
 - барлық қажетті материалдарды өзімен бірге алып жүру;
 - алдын ала сұрақтар мен түсініктемелерді дайындау;
 - жиналыс немесе кеңес басталар алдында ұялы телефонды өшіру;
 - сөз сөйлеуге қанша уақыт бөлінетінін алдын ала анықтау (регламентті асыра пайдалану туралы төраға ескертеді);
 - келесі сөз сөйлешілердің уақытын қысқарту арқылы өз сөзін созбау;
 - сөз сөйлеушіні таныстыра отырып, оның тегін, атын, әкесінің атын, лауазымын, оның сөз сөйлеудегі негізін және тақырыбын атау;
 - күн тәртібінде қаралған мәселе мен тақырыптарды талқылаудан алаңдамау;
 - жеке мәселелерді шешу үшін жиналысты пайдаланбау.

12.2. Телефон арқылы сөйлесу мәдениеті

77. б. Академиялық қауымдастық мүшелерінің әріптестермен және басқа да мүдделі тұлғалармен телефон арқылы сөйлесе білуі жалпы университет туралы жағымды әсер қалдырады.
78. б. Академиялық қауымдастық мүшелеріне телефонмен сөйлесу барысында іскерлік этикеттің келесі нормалары мен ережелерін басшылыққа алу ұсынылады:

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	11 беттің 31 Стр. 11 из 31

- телефон қоңырауына мүмкіндігінше тез жауап беру;
- телефонға қоңырау шалып немесе оған жауап бере отырып, өз атын, лауазымын және бөлімшені атау қажет;
- телефонмен сөйлесудің басында телефон қоңырауы бағытталған тұлғадан сөйлесу ыңғайлы екендігі туралы сұраңыз;
- әңгімелесушіні мұқият тыңдау қажет, егер сізде сөйлесуді жалғастыру үшін уақыт болмаса, хабарласып тұрған тұлғадан кешірім сұрап, оның кейінірек қоңырау шалуын сұраңыз;
- ереже бойынша телефонмен сөйлесуді хабарласушы аяқтау қажет;
- жеке сұрақтар бойынша қоңырау шалу ұсынылмайды, қажет болған жағдайда барынша тез әңгімелесу қажет;
- ауқымды ақпаратты беру үшін электрондық поштаны пайдалану;
- қажетті адам жұмыс орнында болмаған жағдайда, қай уақытта хабарласуға болатындығы туралы сұрау керек немесе аты-жөніңізді және телефон нөміріңізді қалдыру керек;
- егер қазіргі уақытта жұмыс орнында жоқ әріптесіңізге қоңырау шалып жатса, оны табуға көмектесу қажет немесе оған арналған хабарламаны қабылдап, қайда және кімге қайта хабарласу керектігін анытап алу қажет;
- егер сөйлесу барысында байланыс үзілген болса, қоңырау шалушыға қайта хабарласқан жөн;
- егер қоңырау шалушы дұрыс емес нөмірді терсе, ол терген нөмірді сыпайы түрде анықтап, хабарласушыны түзету керек.

12.3. Академиялық қоғамдастық мүшелерінің сыртқы келбеті

79. б. Академиялық қауымдастықтың әр мүшесінің сыртқы келбеті университет беделінің негізі. Сыртқы келбет атқаратын лауазымға сәйкес келуі тиіс.
80. б. Оқытушылар, қызметкерлер және білім алушыларға келесі іскерлік киім кию ережелерін ұстану ұсынылады:
- киімнің стилі консервативті және ұстамды болуы тиіс;
 - киім таза және ұқыпты, пішінге сай болуы керек;
 - университетте шолақ шалбармен немесе спорттық киімде жүруге жол берілмейді (дене шынықтыру және спорт бойынша оқу сабақтарын қоспағанда);
 - әйелдерге ашық көйлектерді, қысқа белдемшелерді киюге және ерекше көзге түсетін әшекейлерді тағу ұсынылмайды;
 - әйелдерге табиғи түстерге келетін күнделікті макияжды қолдану ұсынылады;
 - ерлерге сағаттардан, неке сақинасынан, галстукка сәйкес келетін қайырма ілмек пен байлау қысқышынан басқа аксессуарды тағу ұсынылмайды;
 - шаш таза және таралған болуы керек;

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	12 беттің 31 Стр. 12 из 31

- білім алушылар, интерндер және Медицинаның жоғары мектебі сабақтарда белгіленген ұзындықтағы медициналық халатта, медициналық қалпақта болуы, халатта бейдж киіп, студенттің тегі, аты, топ нөмірі көрсетілуі тиіс.

12.4. Корпоративтік нышандар мен марапаттар

81. б. Корпоративтік символдар корпоративтік мәдениеттің құраушы – маңызды элементтерінің бірі болып табылады. Олардың сапа критерилері жеңіл танылып, көркем және эстетикалық құндылық, жалпы университеттің, сондай-ақ оның қызметкерлері мен студенттерінің өзін-өзі сәйкестендіру қабілетінің айқындылығы болып табылады.
82. б. Университеттің корпоративтік нышандары ЖОО-ның барлық құрылымдық бөлімшелері үшін бірыңғай. Оларды өзгерту тек ерекше жағдайларда және университет ректорының келісімімен ғана мүмкін болады.
83. б. Корпоративтік символдарға: университеттің іскерлік қызметінің атрибуттары (университет мөрі, фирмалық хат бланкісі), сонымен қатар Елтаңба, Әнұран, фирмалық түстер (көгілдір және сары), университеттің Web-сайты жатады.
84. б. Елтаңба ортасынан ұшып шығатын құстары бар ашық кітап орналасқан, ал шеңбердің бойында университеттің толық атауы жазылған.
85. б. Этикалық кодексті, оның стандарттары мен нормаларын енгізу процесі заманауи ақпараттық коммуникациялардың дамуымен сүйемелденуі тиіс. Корпоративтік коммуникация жүйесі университетте болып жатқан нақты оқиғалардың толық және жеткілікті түрде көрсетілуін қамтамасыз етуі тиіс. Корпоративтік коммуникациялар құралдарына:
 - «Парасат» газеті;
 - «Парасат» теледидарлық бағдарламасы;
 - университеттің Web-сайты: www.nkzu.kz;
 - әлеуметтік желілердегі ресми топтар.

12.5. Әлеуметтік желілер мен мессенджерлер

86. б. Академиялық қауымдастық мүшелеріне әлеуметтік желілерде қарым-қатынас жасау кезінде этика нормаларын ұстану, университеттің білім беру және ғылыми мекеме ретінде беделіне қамқорлық жасау, оның беделі мен мәртебесін нығайтуға ықпал ету ұсынылады.
87. б. Медицинаның жоғары мектебінің білім алушыларына, интерндері мен ординаторларына емделушілермен немесе олардың жанында суретке түсіруге, сондай-ақ емдік профилактикалық мекемелерінде суретке түсіруге және бейне түсіруге тыйым салынады. Әлеуметтік желілерде немесе өзге де ашық көздерде пациенттердің деректерін, оқыту процесінде қол жетімді болған клиникалық жағдайлардың фотосуреттерін, аурулар тарихын және медицинаға оқыту процесіне байланысты жағдайларды жариялау мен талқылау этикалық жағынан мақұлданбайды.
88. б. Академиялық қауымдастық мүшелеріне, уәкілетті тұлғалардан басқа, университет қызметіне байланысты қоғамдастықтарды өз бетінше ашуға және

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	13 беттің 31 Стр. 13 из 31

әкімшілендіруге тыйым салынады.

89. б. Жұмыс орны ретінде университетті көрсете отырып, оқытушылар мен қызметкерлер әлеуметтік желілердегі барлық іс-әрекеттер, университеттің ресми өкілінің іс-әрекеті ретінде бағалануы және тиісті салдары болуы мүмкін.
90. б. Оқытушылар мен қызметкерлер әлеуметтік желілерде фотосуреттерді жарияламас бұрын олардың орындылығын бағалауы тиіс. Жұмыс процесіне елемеуді бейнелейтін, оның құпиялылығын бұзатын фотосуреттерді жариялауға тыйым салынады. Көпшілік алдында ПОҚ, университет қызметкерлері мен әлеуметтік серіктестердің беделіне зиян келтіретін, агрессивті және өрескел фотосуреттерді орналастырудан бас тарту керек.
91. б. Оқытушылар мен қызметкерлер университет қызметіне байланысты барлық хаттарды Медиа орталыққа бағыттауы тиіс, университет атынан басылым, сайт, қауымдастық беттеріне өз бетінше түсініктеме беруге тыйым салынады
92. б. Оқытушылар мен қызметкерлерге әріптестері мен жалпы университет туралы сыни пікір қалдыруға, сондай-ақ бәсекелес жоғары оқу орындарын көпшілік алдында талқылауға тыйым салынады.
93. б. Әлеуметтік желілерде жұмыс істеу мәселелері туындаған жағдайда академиялық қауымдастық мүшелері Медиа орталықтың жетекшісіне хабарласуы қажет.
94. б. Оқытушылар мен қызметкерлері мессенджерлерде ресми қарым-қатынаста ресми хат стилін ұстануы, сұхбаттасушыға «Сіз» деп сөйлеп, өз ой-пікірін қысқа және анық баяндап, хат жазуды жұмыс уақыты бойынша сағат 9.00-ден 18.00-ге дейін жүзеге асыруы, тек ерекше жағдайларда ғана дауыстық хабарламалардың көмегіне жүгінуі керек. Университеттің қызметіне қатысы жоқ мәтіндік, графикалық және басқа да қажетсіз хаттарды тарату түрлерін жасауға болмайды. Аса қажет болған жағдайда мессенджерлерде жаңа топтарды құру ұсынылады, кез келген басқа жағдайда жеке хабарлар мен бұрыннан бар топтарды пайдалану керек.

12.6. Сыйлықтар мен қызметтер

95. б. Оқытушылар мен қызметкерлердің олардан қандай да бір шешім қабылдауды күтетін тұлғалардан немесе ұйымдардан сыйлықтар, азық-түлік, өтініш, қызмет көрсету, ойын-сауық немесе материалдық құндылығы бар кез келген басқа да ұсыныстарды қабылдауға құқығы жоқ.
96. б. Сыйлық тыйым салынған көзден шығатын болса немесе қызметкердің немесе оқытушының лауазымдық жағдайына байланысты болса, оқытушылар мен қызметкерлерге тікелей немесе жанама тәсілмен сыйлықты талап етуге немесе қабылдауға тыйым салынады. Ерекшелік ретінде:
 - іскерлік кездесу аясындағы бизнес-ланчтар;
 - брендті кәдесый өнімдері – ашық хаттар, автоқаламдар, блокноттар, брелоктар, күнтізбелер және т. б.;
 - М. Қозыбаев атындағы СҚМУ барлық қызметкерлері алатын түрлі қызметтер/өнімдер, жеңілдіктер болып табылады

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	14 беттің 31 Стр. 14 из 31

12.7. Ресурстарды пайдалану

97. б. Академиялық қауымдастық мүшелері университетке кіру кезінде студенттік билетті немесе рұқсаттаманы күзет қызметіне көрсетуі тиіс.
98. б. Университеттер ресурстары тек университет атынан қызмет ету үшін ғана пайдаланылуы мүмкін. Оларды жеке пайда немесе жеке мақсатта пайдалануға тыйым салынады.
99. б. Академиялық қауымдастық мүшелері университеттің мүлкіне ұқыпты қарауға және университеттің мүлкін сатып алу, пайдалану, техникалық қызмет көрсету, есепке алу және иелік ету заңдары, саясаты мен рәсімдерін сақтауға тиіс.
100. б. Академиялық қауымдастық мүшелері кітапхана қорына ұқыпты қарау керек және оны пайдалану ережелерін сақтауы тиіс.
101. б. Университет аумағында есірткі заттарын қолдануға немесе таратуға қатаң тыйым салынады. Бапты бұзу дереу оқудан шығаруға немесе жұмыстан шығаруға әкеп соғады.
102. б. Университет аумағында темекі шегуге, спирттік ішімдіктерді ішуге, мас күйінде болуға қатаң тыйым салынады. Бапты бұзу оқудан шығаруға немесе жұмыстан шығаруға әкеп соғады.
103. б. Университет Қызметкерлер мен білім алушылардың дербес деректерін өңдеу және қорғау туралы ережеге сәйкес дербес деректерді қорғауды қамтамасыз етеді.

13. МҮДДЕЛЕР ҚАҚТЫҒЫСЫ

104. б. Ішкі корпоративтік қатынастарда жеке дауларға жол бермеу университеттің табысты қызметін қамтамасыз етудің маңызды шарты болып табылады.
105. б. Мүдделер қақтығысын болдырмау құрылымдық бөлімшелер мен қызметкерлердің міндеттері арасындағы міндеттерді нақты бөлуді көздейді.
106. б. Дауды шешу одан болатын шығын университет қызметі үшін барынша аз болатындай етіп жүргізіледі. Туындаған даулы жағдай қысқа мерзімде шешіледі.
107. б. Университетте екі жақты және көп жақты конструктивті келіссөздердің көмегімен қақтығыстарды шешу құпталады. Әлеуетті даулы жағдайлардың алдын алу ұсынылады.
108. б. Даудың туындауы туралы жағдайды жедел және тиімді шешу үшін мүмкіндіктері бар барлық тараптар хабардар етіледі.
109. б. Қақтығысты шешу кезінде әділдік пен рәсімдік адалдық қағидалары сақталады.
110. б. Іскерлік мәселелер бойынша шешімдер қабылдау қызметкердің немесе лауазымды адамның іс-әрекеттері университеттің мүдделеріне неғұрлым жоғары дәрежеде сәйкес келетіні туралы сайланбалы пікірге теріс әсер етуі мүмкін қандай да бір жеке, отбасылық және өзге де ойлармен ауырлатпауға тиіс.
111. б. Университет бөлімшелері арасында жанжал туындаған жағдайда, жанжалды шешудің басым бағыты жалпы ЖОО ретінде университеттің мүдделері болып табылады.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	15 беттің 31 Стр. 15 из 31

112. б. Бөлімшелерден ешқайсысы даулы жағдайды өз пайдасына шешудің ерекше құқығын пайдалана алмайды.
113. б. Жеке еңбек дауларын шешу үшін ВНД СКГУ 67 Жеке еңбек дауларын шешу бойынша келісу комиссиясы туралы ережеге сәйкес әрекет ететін, Келісу комиссиясы құрылады.

14. КОДЕКСТІ БҰЗҒАНЫ ҮШІН ЖАУАПТЫЛЫҚ

114. б. Академиялық қауымдастық мүшелері кодексті білуге және сақтауға, университет қоғамдастығының алдында өз қызметі мен мінез-құлқы үшін жауапты болуға міндетті.
115. б. Кодекстің бұзылуы туралы академиялық қауымдастық мүшелері, стейкхолдерлер келесі арналар бойынша хабарлай алады: университет корпустарындағы сенім жәшіктері, университет сайтындағы ректордың блогы, басшылықтың атына жазбаша өтініш.
116. б. Кодекстің елеулі бұзылу фактісі анықталған жағдайда кеңестер мен комиссиялардың материалдары Хаттамамен ресімделуі және академиялық қоғамдастық мүшесінің жеке ісінде сақталуы тиіс.
117. б. Кодекс нормаларын бұзғаны үшін академиялық қоғамдастық мүшелеріне мынадай шаралар қолданылуы мүмкін:
- университеттің Тәртіптік кеңесінде талқылау;
 - Академиялық адалдық ережелерін бұзған жағдайда Әдеп жөніндегі комиссияда талқылау;
 - Келісу комиссиясына жүгіну ұсынылады;
 - жария түрде кешірім сұрау ұсынысы;
 - көпшілік алдында сөгіс жариялау;
 - қоғамдық ұйымдарға жүгіну.

15. ӨЗГЕРІСТЕР МЕН ТОЛЫҚТЫРУЛАР ЕНГІЗУ ТӘРТІБІ

118. б. Этикалық кодекске өзгерістер мен толықтыруларды бекіту тәртібі ПРО СКГУ 401-17 Ішкі нормативтік құжаттамасында анықталған.
119. б. Ережеге өзгерістер мен толықтырулар бойынша ұсыныстар енгізуді: кафедралар, факультеттер, құрылымдық бөлімшелер, ректорат, Ғылыми кеңес жүзеге асырады.
120. б. Этикалық кодекске өзгерістер енгізу университет ректорының бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

М. Қозыбаев атындағы СҚМУ Ғылыми кеңесінің отырысында мақұлданған.

20 19 ж. « 28 » 11 бастан № 6 хаттамасы

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	16 беттің 31 Стр. 16 из 31

ЭТИЧЕСКИЙ КОДЕКС СКГУ ИМ. М. КОЗЫБАЕВА

ПРЕАМБУЛА

В течение многовековой истории университеты считали своей миссией не только образовательную и исследовательскую деятельность, но развитие и распространение этических норм и ценностей, не отделяя процесс приобретения знаний студентами от их культурного и гражданского воспитания, сохраняя единство специализированной подготовки и формирования мировоззрения в рамках целостной философии.

Современное образовательное пространство характеризуется разнообразием университетов, но суть их остается единой: они формируют и объединяют умы интеллектуальной элиты, сохраняют и расширяют ряды интеллигенции, укрепляют и развивают созидательные силы общества.

В условиях глобализации растет значение университетов как проводников актуальных демократических и социальных ценностей, в числе которых – свобода самовыражения и объединений, равенство доступа, ответственность перед обществом, власть закона, стремление к истине ради истины, неприятие и противостояние коррупции в высшем образовании.

Разделяя данные ценности высшего образования, поддерживая миссию университета и направляя свои действия на ее реализацию, члены академического сообщества Северо-Казахстанского государственного университета им. М. Козыбаева признают необходимость принятия Этического кодекса как неотъемлемой части институциональной и корпоративной культуры, а также культуры качества.

Область применения Этического кодекса:

- 1) Настоящий нормативный документ, состоящий из статей, содержит морально-этические принципы, нормы, правила поведения и делового общения в РГП на ПХВ «Северо-Казахстанский государственный университет им. М. Козыбаева» (далее – университет).
- 2) Настоящий Кодекс предназначен для обучающихся, профессорско-преподавательского состава, и сотрудников университета (далее – члены академического сообщества).
- 3) Этический кодекс направлен на формирование академической культуры университета, создание среди членов академического сообщества атмосферы взаимоуважения и доверия, содействующей эффективной образовательной деятельности и перспективному развитию Университета.
- 4) Повышение персональной ответственности членами академического сообщества за исполнение ими своих обязанностей и роли в реализации миссии университета. Настоящий Кодекс, является внутренним документом университета, доступен каждому желающему, и служит принципу открытости университета.
- 5) Каждый член академического сообщества при поступлении на работу или на учебу должен быть ознакомлен с настоящим Кодексом.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	17 беттің 31 Стр. 17 из 31

1. ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Ниже приведены наиболее часто используемые или наиболее значимые термины в настоящем Кодексе:

Академическая честность	Совокупность ценностей и принципов, направленные на развитие личной честности в обучении при выполнении письменных работ (контрольных, курсовых, эссе, дипломных, диссертационных), исследовании, презентации, а также при оценивании учебных достижений.
Деловая этика	Совокупность этических норм и принципов, которыми руководствуются работники университета в своей деятельности.
Деловой этикет	Порядок поведения работников университета, включающий систему регламентированных правил поведения в различных деловых ситуациях, в том числе при деловой переписке, деловом общении, приеме на работу, обращении к руководству и т.д.
Имидж	Внутренний (существующий в сознании работников) и внешний (существующий в сознании потребителей, органов власти и субъектов гражданского общества) образ университета.
Конфликт интересов	Ситуация выбора между интересами коллектива в целом и интересами отдельного субъекта или группы субъектов, участвующих в корпоративных отношениях.
Корпоративная культура	Совокупность норм, ценностей, убеждений, образцов поведения, которые определяют способ объединения групп и отдельных личностей в университете для достижения поставленных перед ней целей. Она необходима для адаптации к изменениям внешней среды и внутренней интеграции студенческого коллектива, воспитания культурной и всесторонне развитой личности.
Корпоративный стиль	Корпоративный стиль университета формируется на основе миссии, стратегических целей и задач в соответствии с основными принципами корпоративной культуры. Внешние признаки корпоративного стиля выражаются в корпоративной символике вуза (печать университета, фирменный бланк письма, герб, гимн и другие элементы), отраженной в визуальном восприятии объектов и субъектов вуза (зданий, сооружений, корпоративных СМИ, web-сайтах, Internet, публикациях и информационных сообщениях) и его персонала.
Миссия	Философия и предназначение, смысл существования вуза, в котором проявляется отличие данного вуза от ему подобных; сформулированное утверждение относительно того, для чего и по какой причине существует университет.
Стейкхолдер	Лицо (или группа лиц), заинтересованное в результатах деятельности университета. К внутренним стейкхолдерам университет относит обучающихся по всем уровням образовательных программ, профессорско-преподавательский состав и сотрудников. К внешним стейкхолдерам университет относит выпускников, работодателей, законодательные и уполномоченные органы, партнеров.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	18 беттің 31 Стр. 18 из 31

Члены академического сообщества Обучающиеся (студенты, магистранты, докторанты), профессорско-преподавательский состав.

2. ПРИНЦИПЫ И ЦЕННОСТИ

- Ст. 1 Университет обеспечивает признание приоритета общечеловеческих ценностей при осуществлении любой деятельности в стенах университета.
- Ст. 2 Члены академического сообщества уважают и отстаивают права и достоинство других людей независимо от национального, расового, полового или иного признака.
- Ст. 3 Университет обеспечивает развитие академической среды для обучения, сотрудничества, творчества, взаимного уважения, толерантности и вежливости среди студентов, профессорско-преподавательского состава, сотрудников, выпускников.
- Ст. 4 Университет не допускает в процессе обучения и воспитания обращения к средствам, нарушающим интересы личности и вступающим в противоречие с существующими морально-нравственными нормами общества.
- Ст. 5 Университет нетерпим к физическому или эмоциональному насилию, преследованию кого-либо, ограничению прав кого-либо в его физической или интеллектуальной собственности.
- Ст. 6 Члены академического сообщества сохраняют преемственность и верность традициям университета и казахстанского общества.
- Ст. 7 Корпоративный патриотизм, преданность университету, отстаивание его интересов и высокой репутации являются основными ценностями для членов академического сообщества.
- Ст. 8 Университет ценит целостность, разнообразие, уважение, свободу запросов и выражения мнений, доверие, добросовестность, честность и справедливость и стремится интегрировать эти ценности в свою образовательную, исследовательскую и деловую практику.
- Ст. 9 Все члены академического сообщества несут ответственность за поддержание принципов и норм Кодекса.

3. КОРПОРАТИВНОЕ УПРАВЛЕНИЕ УНИВЕРСИТЕТА

- Ст. 10 Университет предусматривает строгую и своевременную подотчетность Министерству образования и науки Республики Казахстан в соответствии с действующим законодательством.
- Ст. 11 Университет обеспечивает своевременное раскрытие достоверной информации обо всех существенных фактах, касающихся его деятельности. Высокому уровню деловой репутации университета способствует обеспечение конфиденциальности внутренней информации, неиспользование её во вред репутации университета или отдельных членов его коллектива.
- Ст. 12 Университет признает права всех заинтересованных лиц, предусмотренные действующим законодательством, и стремится к сотрудничеству с такими

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	19 беттің 31 Стр. 19 из 31

лицами в целях своего развития и обеспечения финансовой устойчивости.

- Ст. 13 Коллектив СКГУ им. М. Козыбаева адекватно оценивает себя, может определить свои сильные и слабые стороны, желает совершенствоваться как индивидуальные знания и навыки, так и коллективные.
- Ст. 14 Коллектив СКГУ им. М. Козыбаева гарантирует глубокое знание предмета своей деятельности, ответственное и добросовестное отношение к обязанностям, качественное и своевременное выполнение поставленных задач, совершенствование профессионального уровня.
- Ст. 15 Университет обеспечивает непрерывное движение вперед, создание условий для развития талантов и способностей членов академического сообщества.
- Ст. 16 Университет достигает максимальных результатов при условии оптимального использования человеческих, интеллектуальных, материальных и финансовых ресурсов.
- Ст. 17 Авторитет и имидж университета поддерживаются путём сохранения и развития вузовских традиций, наследование лучшего опыта и обогащение его новыми идеями, определяющими вектор развития университета как центра образования, науки и культуры.
- Ст. 18 Члены академического сообщества проявляют уважение к старшему поколению, признание его заслуг, сохранение и приумножение традиций, честование и поощрение заслуженных работников университета.
- Ст. 19 Университет стремится создавать эффективную систему материального и нематериального вознаграждения сотрудников.
- Ст. 20 Поставленные перед академическим сообществом цели достигаются путём добровольного объединения усилий каждого на основе выработанных и доказавших свою эффективность идей, ценностей, убеждений. Взаимоотношения в академическом сообществе строятся на основе взаимопонимания, поддержки, помощи, сотрудничества.

4. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ СО СТЕЙКХОЛДЕРАМИ

- Ст. 21 Главным принципом взаимодействия университета со стейкхолдерами является ответственность и добросовестность. Университет в срок и в полном объеме предоставляет образовательные услуги на уровне государственных общеобязательных стандартов высшего и послевузовского образования.
- Ст. 22 Университет строго соблюдает договорные обязательства, способствуя созданию и поддержанию высокой деловой репутации.
- Ст. 23 Университет публикует информацию о своей деятельности, в том числе о реализации образовательных программ. Информация, предоставляемая общественности, является ясной, точной, объективной, актуальной и доступной.
- Ст. 24 Предлагая услуги высокого качества, университет стремится к развитию плодотворного сотрудничества со всеми заинтересованными лицами.
- Ст. 25 Университет на плановой основе проводит анкетирование и опрос заинтересованных лиц по вопросам качества образовательных услуг и совершенствования своей деятельности.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	20 беттің 31 Стр. 20 из 31

5. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ЧЛЕНАМИ АКАДЕМИЧЕСКОГО СООБЩЕСТВА

- Ст. 26 Члены академического сообщества строят взаимоотношения на принципах добросовестности, ответственности и взаимоуважения: не допускаются грубость, сквернословие, ущемление чести и достоинства других лиц, нанесение им морального или материального ущерба, совершение противоправных действий.
- Ст. 27 Поощряются различные формы взаимоотношений сотрудников разных структурных подразделений: совместное обсуждение и решение рабочих вопросов, выполнение проектов, создание рабочих групп, анализ результатов совместной работы.
- Ст. 28 При разрешении возникающих в рабочем процессе проблем члены академического сообщества в первую очередь руководствуются принципами справедливости, гуманности, правилами настоящего Кодекса, действующим законодательством и другими правилами, отраженными в документах, защищающих гражданские права.
- Ст. 29 В университете запрещены любые методы унижения достоинства людей личности. Основные принципы, которыми руководствуются все члены академического сообщества – взаимное уважение, основанное на деловой этике, справедливость и честность в отношениях между членами академического сообщества.
- Ст. 30 Университет обеспечивает формирование в университетском сообществе культуры академической честности. Принципы академической честности, права и обязанности членов университетского сообщества, виды нарушений академической честности и порядок принятия административных мер в случае их совершения определены в Правилах академической честности СКГУ им. М. Козыбаева.

6. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ РУКОВОДСТВОМ И СОТРУДНИКАМИ УНИВЕРСИТЕТА

- Ст. 31 Создание конструктивных профессиональных отношений между руководителями и подчиненными необходимо для эффективной работы вуза и для его будущего развития.
- Ст. 32 Университет строит отношения с преподавателями и сотрудниками на принципах долгосрочного взаимодействия, уважения и четкого исполнения взаимных обязательств. Руководство университета, преподаватели и сотрудники обязаны учитывать в своей деятельности все условия, указанные в трудовом договоре.
- Ст. 33 При общении по рабочим вопросам руководства и подчиненных недопустимы попытки давления с любой стороны, а также выработка решений, не соответствующих действующему законодательству и внутренним регламентам университета, принципам справедливости и интересам университета.
- Ст. 34 Между сотрудниками одного должностного уровня допускается разрешение проблем в рабочем порядке, если это способствует наиболее эффективной работе. Приветствуется решение текущих вопросов сотрудниками одного уровня

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	21 беттің 31 Стр. 21 из 31

без привлечения руководства (в пределах их компетенции).

- Ст. 35 Руководство рассматривает человеческий ресурс как источник успешной деятельности и постоянного совершенствования. Учитываются личные интересы преподавателей и сотрудников и их ценностные приоритеты, уделяется внимание развитию потенциала работника, обеспечению его социальных гарантий.
- Ст. 36 Все преподаватели и сотрудники университета имеют равные возможности в области карьерного роста в соответствии с принципом меритократии, а также возможности самореализации.
- Ст. 37 Коллектив и руководство университета проявляют внимание к индивидуальным особенностям каждого преподавателя и сотрудника. Все преподаватели и сотрудники в зависимости от продолжительности работы в университете, качества выполнения работы имеют право на стимулирующие надбавки к зарплате в соответствии с системой поощрения.
- Ст. 38 Университет предоставляет возможность всем членам академического сообщества быть представленным к Правительственным наградам, наградам МОН РК, Ассоциации выпускников, вышестоящих областных организаций, награждаться руководством и общественными организациями университета, участвовать в различных конкурсах.
- Ст. 39 Университет предоставляет возможность всем членам академического сообщества быть представленным к корпоративным наградам и отличиям:
- Большая Золотая медаль СКГУ им. М. Козыбаева»;
 - медаль «Академик Манаш Козыбаев»;
 - почетная грамота;
 - благодарственное письмо;
 - Почетный профессор СКГУ им. М. Козыбаева.
- Ст. 40 Университет предоставляет возможность всем членам академического сообщества повышать уровень профессиональной подготовки через систему повышения квалификации; пользоваться библиотечным фондом университета, учебно-методическим оборудованием кабинетов и лабораторий при проведении научно-исследовательских работ; принимать участие в научных, практических, методических конференциях, конкурсах, представлять к публикации свои работы, в том числе и в изданиях университета.
- Ст. 41 Преподаватели и сотрудники способствуют обмену знаниями и результатами исследований, ориентируясь при этом на цели и задачи развития университета и сохраняя приоритеты его интеллектуальной собственности.
- Ст. 42 Для создания среды академической чести университет предоставляет возможность всем членам академического сообщества участвовать лично или через представительных лиц (членов Ученого совета, ректората и т.д.) в обсуждении и решении важнейших вопросов жизнедеятельности университета, вносить предложения по совершенствованию деятельности университета.
- Ст. 43 Члены академического сообщества не предпринимают действий, наносящих урон интересам университета, его имиджу, пресекают любые попытки

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	22 беттің 31 Стр. 22 из 31

опорочить их честь и авторитет, никогда не используют любую информацию в ущерб интересам и деловой репутации университета.

Ст. 44 Университет предоставляет возможность всем членам академического сообщества отстаивать свою честь, достоинство и профессиональную компетентность в правоохранительных органах, в судебных органах, если для этого будут основания.

Ст. 45 Члены академического сообщества должны стремиться к достижению личностных характеристик:

- профессионалы своего дела, постоянно работающие над совершенствованием профессиональных компетенций и профессионального мастерства;
- пример ответственного и добросовестного отношения к выполнению служебных обязанностей, соблюдения требований трудовой и учебной дисциплины;
- носители высокой культуры, морали и нравственности, академической честности и добропорядочности;
- создатели подлинно нравственного климата в коллективе, принципиальные противники любых проявлений недисциплинированности, бескультурья и безответственности;
- патриоты своей профессии, отстаивающие ее ценности и принципы;
- представители национальной системы высшего образования, стремящиеся приумножить ее лучшие традиции и внести личный вклад в обеспечение ее конкурентоспособности.

7. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ МЕЖДУ ПРЕПОДАВАТЕЛЯМИ И ОБУЧАЮЩИМИСЯ

Ст. 46 Преподаватели и обучающиеся строят взаимоотношения на принципах академического сотрудничества и прозрачности, поскольку связанность обязательствами неакадемического характера может стать причиной конфликта интересов.

Ст. 47 Преподаватели должны оценивать знания, навыки, способности и компетенции обучающихся добросовестно, справедливо и основывать на критериях, установленной программой курса.

Ст. 48 Преподавателям запрещено разглашать конфиденциальную информацию об обучающихся.

Ст. 49 Взаимоотношения преподавателей и обучающихся в рамках образовательного процесса регламентированы Академической политикой СКГУ им. М. Козыбаева и Правилами академической честности СКГУ им. М. Козыбаева.

Ст. 50 Обучающиеся вправе участвовать в волонтерском движении. Преподаватели университета не должны препятствовать доработке баллов за занятия, пропущенные по причине осуществления волонтерской деятельности, при наличии подтверждающих документов. Доработка баллов осуществляется в соответствии с п.3.14 Академической политики СКГУ им. М. Козыбаева.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	23 беттің 31 Стр. 23 из 31

- Ст. 51 Для эффективности взаимоотношений в учебном процессе обучающийся должен:
- стремиться к получению качественных основ профессиональных знаний, умений и компетенций;
 - соблюдать принципы и правила академической чести;
 - приходить на занятия в строго установленное время;
 - ежедневно посещать все виды учебных занятий в соответствии с расписанием;
 - не использовать сотовый телефон во время учебных занятий, культурно-массовых мероприятий;
 - сдавать верхнюю одежду и головной убор в гардероб;
 - соблюдать правила общественной и личной гигиены;
 - соблюдать требования охраны труда и пожарной безопасности.

8. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ВНЕШНИМИ СТРУКТУРАМИ И СРЕДСТВАМИ МАССОВОЙ ИНФОРМАЦИИ

- Ст. 52 В своей деятельности университет сотрудничает с образовательными и научными учреждениями, общественными организациями, государственными и коммерческими структурами.
- Ст. 53 В отношениях с внешними структурами университет руководствуется следующими принципами:
- ответственность и последовательность при исполнении своих обязательств;
 - следование нормативно-правовым и этическим нормам;
 - честность во взаимоотношениях;
 - поддержание высоких стандартов деловой этики;
 - достоверность предоставляемой информации;
 - открытость и информационная прозрачность;
 - поиск компромиссов в случае возникновения разногласий и споров.
- Ст. 54 Университет выступает за открытые и честные взаимоотношения со средствами массовой информации, предоставляет им информацию о своей деятельности.
- Ст. 55 Университет четко регламентирует, какая информация является конфиденциальной.
- Ст. 56 Члены академического сообщества, предоставляющие сведения в установленном порядке средствам массовой информации, несут персональную ответственность за их достоверность и отсутствие в них сведений, составляющих служебную и коммерческую тайну, а также сведений конфиденциального характера.
- Ст. 57 При взаимодействии со средствами массовой информации преподаватели и сотрудники университета:
- действуют в интересах университета, поддерживают его имидж, не

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	24 беттің 31 Стр. 24 из 31

предпринимают действий, наносящих урон его интересам;

- не допускают использования не по назначению информации, полученной в ходе выполнения своих служебных обязанностей;
- не допускают распространения недостоверной или конфиденциальной информации.

Ст. 58 Основные принципы распространения информации о деятельности университета определены в Политике по повышению имиджа и укреплению корпоративной репутации СКГУ им. М. Козыбаева.

9. ЭТИКА НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Ст. 59 Университет предоставляет исследовательскую и академическую свободу, личную неприкосновенность и честность исследования.

Ст. 60 Научно-исследовательская деятельность основана на интеллектуальном и творческом самовыражении, взаимном доверии, открытом обмене информацией между всеми участниками научно-исследовательского процесса, уважении авторства, правильном использовании достижений других ученых.

Ст. 61 Университет уделяет особое внимание обучению и поддержке молодых ученых, обеспечивая руководство научным-исследовательской работой и создавая необходимые условия.

Ст. 62 Исследователь соблюдает и придерживается международных признанных этических правил и стандартов, которые применяются к конкретным научным областям.

Ст. 63 Исследователь соблюдает Правила академической честности СКГУ им. М. Козыбаева.

Ст. 64 Исследователь соблюдает правила, призванные защищать права испытуемых при проведении медико-биологических, социологических и иных исследований.

Ст. 65 Исследователь стремится к максимальному уменьшению неблагоприятного воздействия исследований на людей, животных и окружающую среду, следует принципам биоэтики и экологии.

Ст. 66 Исследователь не допускает присвоение чужой интеллектуальной собственности.

10. ЭТИКА ПОЛИТИЧЕСКОЙ И РЕЛИГИОЗНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

Ст. 67 Университет не лоббирует интересы каких-либо религиозных и политических движений. В то же время университет оставляет за собой право участвовать в дискуссиях по вопросам, вызывающим опасение университета, его сотрудников.

Ст. 68 Члены академического сообщества, участвующие в деятельности политических партий и религиозных объединений, могут действовать исключительно в свободное время и только как частные лица, а не как представители университета.

Ст. 69 Политическая и религиозная деятельность членов академического сообщества не должна противоречить существующему законодательству Республики Казахстан.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	25 беттің 31 Стр. 25 из 31

Ст. 70 Университет не приветствует одежду и атрибутику, указывающие на принадлежность к той или иной религии.

11. КУЛЬТУРА КАЧЕСТВА

Ст. 71 Университет обеспечивает формирование и развитие культуры качества как совокупности организационной структуры, внутренней документации, показателей, процессов и ресурсов, необходимых для постоянного повышения качества образовательных программ и развития культуры непрерывного совершенствования.

Ст. 72 Ключевые принципы и основные механизмы по обеспечению качества и развития культуры непрерывного совершенствования в СКГУ им. М. Козыбаева определены Политике и Стандартах внутреннего обеспечения качества.

12. КОРПОРАТИВНАЯ ЭТИКА

Ст. 73 Корпоративная этика является ключевым элементом, объединяющим членов академического сообщества в единый социальный организм. Четкое понимание нравственных ориентиров деятельности необходимо для слаженной работы всех подразделений. Приверженность высоким этическим стандартам поможет сохранить и укрепить доверие в коллективе, и в отношениях с внешними партнерами, обществом и государством.

12.1. Поведение на собраниях и совещаниях

Ст. 74 Университет определяет собрания и совещания как основные формы сотрудничества, необходимые для принятия коллегиальных решений.

Ст. 75 Максимальная эффективность проведения совещаний, рациональное использование отведённого времени, соблюдение этических норм является основой продуктивного сотрудничества.

Ст. 76 Членам академического сообщества рекомендуется соблюдать следующие нормы и правила делового этикета на собраниях и совещаниях:

- заранее знакомиться с повесткой дня;
- не опаздывать;
- иметь при себе все необходимые материалы;
- заранее готовить вопросы и комментарии;
- перед началом собрания или совещания отключать мобильный телефон;
- заранее выяснять, сколько времени отводится на выступление (о превышении регламента напоминает председатель);
- не затягивать свое выступление за счет сокращения времени следующих ораторов;
- представляя оратора, называть его фамилию, имя, отчество, должность, основание для его выступления и тему;
- не отвлекаться от обсуждения вопроса и темы, предусмотренных повесткой;

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	26 беттің 31 Стр. 26 из 31

- не использовать собрание для решения личных вопросов.

12.2. Телефонное общение

Ст. 77 Умение членами академического сообщества говорить по телефону с коллегами и другими заинтересованными лицами способствует созданию благоприятного впечатления об университете в целом.

Ст. 78 В процессе телефонного общения членам академического сообщества рекомендуется руководствоваться следующими нормами и правилами делового этикета:

- отвечать на телефонный звонок необходимо, насколько это возможно, быстро;
- совершая или отвечая на звонок, необходимо называть свое имя, должность и подразделение;
- в начале телефонного разговора рекомендуется спрашивать, в удобное ли время Вы звоните;
- необходимо внимательно выслушивать собеседника, если Вы не располагаете временем для продолжения разговора, следует извиниться и попросить собеседника перезвонить;
- заканчивать телефонный разговор, как правило, следует позвонившему;
- не рекомендуется звонить кому-либо на работу по личным вопросам, в случае крайней необходимости быть предельно краткими;
- для передачи значительного объема информации использовать электронную почту;
- не застав на месте нужного человека, следует поинтересоваться, когда удобнее перезвонить или оставить свое имя и номер телефона;
- если звонят Вашему коллеге, которого в данный момент нет на рабочем месте, необходимо помочь найти его или принять для него сообщение, уточнив, куда и кому можно перезвонить;
- если в процессе разговора произошел обрыв связи, перезвонить следует позвонившему;
- если звонящий набрал неправильный номер, необходимо вежливо уточнить набранный им номер и поправить звонившего.

12.3. Внешний вид членов академического сообщества

Ст. 79 Внешний вид каждого члена академического сообщества – основа имиджа университета.

Ст. 80 Преподавателям, сотрудникам и обучающимся рекомендуется придерживаться следующих правил ношения деловой одежды:

- стиль одежды должен быть консервативным и сдержанным;
- одежда должна быть чистой и аккуратной, подогнанной по фигуре;

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	27 беттің 31 Стр. 27 из 31

- не допускается нахождение в университете в шортах или спортивной одежде (исключение составляют учебные занятия по физической культуре и спорту);
- женщинам не следует носить открытые платья, короткие юбки, броские украшения;
- женщинам рекомендуется наносить ежедневный макияж, выдержанный в натуральных оттенках;
- мужчинам не рекомендуется надевать аксессуары, кроме часов, обручального кольца, подходящих запонок и зажима для галстука;
- волосы должны быть чистыми и причесанными.
- обучающиеся, интерны и Высшей школы медицины должны находиться на занятиях в медицинском халате установленной длины, в медицинском колпаке, носить на халате бейдж с указанием фамилии, имени студента, номера группы.

12.4. Корпоративные символы и награды

- Ст. 81 Корпоративные символы являются одним из важных системообразующих элементов корпоративной культуры. Критерии их качества – легкоузнаваемость, художественная и эстетическая ценность, выраженная способность к самоидентификации как университета в целом, так и его сотрудников и студентов.
- Ст. 82 Корпоративные символы университета едины для всех структурных подразделений вуза. Изменение их возможно только в исключительных случаях и с согласия ректора университета.
- Ст. 83 К корпоративным символам относятся: атрибуты деловой деятельности университета (печать университета, фирменный бланк письма), а также герб, гимн, фирменные цвета (голубой и желтый), Web-сайт университета.
- Ст. 84 Герб представляет собой окружность, в центре которой раскрытая книга с вылетающей из нее птицей, вдоль окружности расположено полное название университета.
- Ст. 85 Процесс внедрения Этического кодекса, его стандартов и норм должен сопровождаться развитием современных информационных коммуникаций. Система корпоративных коммуникаций должна обеспечивать полное и достаточное отражение реальных событий, происходящих в Университете. К средствам корпоративных коммуникаций относятся:
- газета «Парасат»;
 - телевизионная передача «Парасат»;
 - Web-сайт университета: www.nkzu.kz;
 - официальные группы в социальных сетях.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	28 беттің 31 Стр. 28 из 31

12.5. Социальные сети и мессенджеры

- Ст. 86 Членам академического сообщества рекомендуется придерживаться норм этики при общении в социальных сетях, заботиться о репутации университета как образовательного и научного учреждения, способствовать укреплению его имиджа и авторитета.
- Ст. 87 Обучающимся, интернам и ординаторам Высшей школы медицины запрещается фотосъемка с пациентами или на их фоне, а также фотосъемка и видеосъемка в лечебно-профилактических учреждениях. Этически не одобряется публикация и обсуждение в социальных сетях или иных открытых источниках данных пациентов, фотографий клинических случаев, ставших доступными в процессе обучения, историй болезней и ситуаций, связанных с процессом обучения медицине.
- Ст. 88 Членам академического сообщества, кроме уполномоченных лиц, запрещается самостоятельно открывать и администрировать сообщества, связанные с деятельностью университета.
- Ст. 89 Указывая в профиле в качестве места работы университет, преподаватели и сотрудники должны быть готовыми к тому, что все дальнейшие действия в социальных сетях могут оцениваться как действия официального представителя университета и иметь соответствующие последствия.
- Ст. 90 Преподаватели и сотрудники перед публикацией фотографий в социальных сетях должны оценить их уместность. Фотографии, иллюстрирующие пренебрежение к рабочему процессу, нарушающие его конфиденциальность, публиковать запрещается. Рекомендуется воздержаться от размещения в публичном доступе вызывающих, агрессивных и вульгарных фотографий, фотографий, наносящих имиджевый урон ППС, сотрудникам университета и социальным партнёрам.
- Ст. 91 Преподаватели и сотрудники должны переадресовывать все обращения, связанные с деятельностью университета Медиацентру, самостоятельно давать комментарии от лица университета для изданий, сайтов, страниц, сообществ запрещается.
- Ст. 92 Преподавателям и сотрудникам запрещается оставлять критические отзывы о коллегах и университете в целом, а также обсуждать в негативном ключе конкурирующие вузы в публичном доступе.
- Ст. 93 В случае возникновения вопросов по работе в социальных сетях членам академического сообщества следует обращаться к руководителю Медиацентра.
- Ст. 94 Преподавателям и сотрудникам при официальном общении в мессенджерах должны придерживаться официального сдержанного стиля письма, обращаться к собеседнику на «Вы», коротко и ясно излагать свои мысли, вести переписку в рабочее время с 9.00 до 18.00, прибегать к помощи голосовых сообщений только в крайних случаях. Не рекомендуется делать текстовые, графические и иного вида рассылки, не относящиеся к деятельности университета. Рекомендуется создавать новые группы в мессенджерах при крайней необходимости, в любом другом случае следует использовать личные сообщения и уже имеющиеся группы.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	29 беттің 31 Стр. 29 из 31

12.6. Подарки и услуги

- Ст. 95 Преподаватели и сотрудники не вправе принимать подарки, угощения, одолжения, услуги, развлечения или любые другие предложения, представляющие материальную ценность, от лиц или организаций, которые ожидают от них принятия каких-либо решений.
- Ст. 96 Преподавателям и сотрудникам запрещается прямым или косвенным способом требовать или принимать подарок, если он исходит из запрещенного источника или преподносится в связи с должностным положением сотрудника или преподавателя. К исключениям относятся:
- бизнес-ланчи в рамках деловой встречи;
 - брендовая сувенирная продукция – открытки, авторучки, блокноты, брелоки, календари и т.д.;
 - различные услуги/продукты, льготы, получаемые всеми сотрудниками СКГУ им. М. Козыбаева, которые относятся к категории общедоступных.

12.7. Использование ресурсов

- Ст. 97 Члены академического сообщества должны предъявлять студенческий билет или пропуск при входе в университет службе охраны.
- Ст. 98 Ресурсы университеты могут быть использованы только для деятельности от имени Университета. Они не могут быть использованы для личной выгоды или в личных целях.
- Ст. 99 Члены академического сообщества должны бережно относиться к имуществу Университета и соблюдать законы, политику и процедуры приобретения, использования, технического обслуживания, ведения учета и распоряжения имуществом Университета.
- Ст. 100 Члены академического сообщества должны бережно относиться к библиотечному фонду и соблюдать правила его пользования.
- Ст. 101 На территории Университета строго запрещено употребление или распространение наркотических веществ. Нарушение статьи влечет за собой немедленное отчисление, либо увольнение.
- Ст. 102 На территории Университета строго запрещено курить, распивать спиртные напитки, находиться в состоянии алкогольного опьянения. Нарушение статьи влечет за собой отчисление, либо увольнение.
- Ст. 103 Университет обеспечивает защиту персональных данных в соответствии с Положением об обработке и защите персональных данных работников и обучающихся.

13. КОНФЛИКТ ИНТЕРЕСОВ

- Ст. 104 Недопущение частных конфликтов во внутрикорпоративных отношениях является важным условием обеспечения успешной деятельности университета.
- Ст. 105 Предотвращение конфликта интересов предполагает четкое разделение функций между структурными подразделениями и обязанностями сотрудников.

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	30 беттің 31 Стр. 30 из 31

- Ст. 106 Разрешение конфликта производится таким образом, чтобы возможный ущерб от него для деятельности университета был минимальным. Возникшая конфликтная ситуация разрешается в допустимо короткие сроки.
- Ст. 107 В университете приветствуется решение конфликтов при помощи двухсторонних и многосторонних конструктивных переговоров. Поощряется предупреждение потенциально конфликтных ситуаций.
- Ст. 108 О возникновении конфликтной ситуации информируются все стороны, обладающие возможностями для оперативного и эффективного разрешения конфликтной ситуации.
- Ст. 109 При разрешении конфликта соблюдаются принципы справедливости и процедурной честности.
- Ст. 110 Принятие решений по деловым вопросам не должно быть отягощено какими-либо личными, семейными и иными соображениями, которые могут оказать негативное влияние на избирательное суждение работника или должностного лица о том, какие действия в наибольшей степени соответствуют интересам университета.
- Ст. 111 При возникновении конфликтной ситуации между подразделениями университета, приоритетным направлением решения конфликта являются интересы университета как вуза в целом.
- Ст. 112 Ни одно из подразделений не может пользоваться исключительным правом решения конфликтной ситуации в свою пользу.
- Ст. 113 Для разрешения индивидуальных трудовых споров создается Согласительная комиссия, действующая в соответствии с ВНД СКГУ 67 Положение о согласительной комиссии по разрешению трудовых споров.

14. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА НАРУШЕНИЕ КОДЕКСА

- Ст. 114 Члены академического сообщества обязаны знать и соблюдать Кодекс, нести ответственность перед университетским сообществом за свою деятельность и поведение.
- Ст. 115 О нарушении Кодекса члены академического сообщества, стейкхолдеры могут сообщить по следующим каналам: ящики доверия в корпусах университета, блог ректора на сайте университета, письменным заявлением на имя руководства.
- Ст. 116 При обнаружении факта серьезного нарушения Кодекса материалы советов и комиссий должны оформляться Протоколом и храниться в личном деле члена академического сообщества.
- Ст. 117 За нарушение норм Кодекса к членам академического сообщества могут быть применены следующие меры:
- обсуждение на Дисциплинарном совете университета;
 - рассмотрение на Комиссии по этике при нарушении Правил академической честности;
 - рекомендация обратиться в Согласительную комиссию;
 - рекомендация принести публичные извинения;

М.Қозыбаев атындағы СҚМУ СКГУ им. М. Козыбаева	Тармақтарды өзгерту Изменение пунктов	Басылым: бірінші Издание: первое
Ішкі нормативті құжат Внутренний нормативный документ	СҚМУ ІНҚ 99 ВНД СКГУ 99	31 беттің 31 Стр. 31 из 31

- объявление публичного порицания;
- обращение в общественные организации.

15. ПОРЯДОК ВНЕСЕНИЯ ИЗМЕНЕНИЙ И ДОПОЛНЕНИЙ

- Ст. 118 Порядок утверждения изменений и дополнений в Этический кодекс определен ПРО СКГУ 401-17 Внутренняя нормативная документация.
- Ст. 119 Внесение предложений по изменениям и дополнениям в Правила осуществляют: кафедры, факультеты, структурные подразделения, ректорат, Ученый совет.
- Ст. 120 Внесение изменений в Этический кодекс осуществляется на основании приказа ректора университета.

Одобрено на заседании Ученого совета СКГУ им. М. Козыбаева.

Протокол № 6 от «28» ноября 2019 г.

ҚҰРАСТЫРАЛҒАН/ РАЗРАБОТАНО:

СБСД директоры/
Директор ДСКО

М. Погребицкая

САБ жетекшісі/
Руководитель ОСА

Е. Шмакова

КЕЛІСІЛДІ/ СОГЛАСОВАНО:

АС жөніндегі проректордың м.а.
И.о. проректора по АВ

Ж. Таласпаева

ҒЖИ жөніндегі проректор/
Проректор по НиИ

А. Ибраева

ТЖЖӘМ жөніндегі проректор/
Проректор по ВРиСВ

Н. Баимбетов

Бас комплаенс академ офицері /
Главный комплаенс академ офицер

Н. Побежук

«Саналы ұрпақ» жобалау кеңсесінің
комплаенс академ офицері /
Комплаенс академ офицер
проектного офиса «Саналы ұрпақ»

Б. Петров